

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIV. évfolyam

Szubotica, HÉTFŐ 1923. január 8.

6. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
TELEFON SZÁM: Kiadóhivatal 8-58, Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 90 dinár

SZERKESZTŐSÉG: Kralja Alexandra-utca 4 szám alatt
Kiadóhivatal: Kralja Alexandra-utca 1 (Leibach-palota)

A kormány biztosította a magyarok részére a választói jogot

A Magyar Párt és a kormány tárgyalásai eredménnyel végződtek
A magyarság részt vehet a márciusi képviselő-választásokon

A jugoszláviai magyarság választójogáért megindított küzdelem döntő befejezéshez közeledik. Ismeretes, hogy az Országos Magyar Párt elnöki tanácsa erőteljes akciót indított a magyarság választójoga érdekében és két ízben is intézett memorandumot a kormányhoz, mert a belügyminiszter által kibocsátott választójogi rendeletek egy lépéssel sem vitték a megvalósulás felé a jugoszláviai magyarságnak ezt az életbevágóan nagy fontosságú problémáját. A nagy kérdés rövid két hónap alatt különböző fázisokon ment keresztül anélkül, hogy pozitív eredmények következtek volna be, sőt a legutóbbi napokban mikor a belügyminiszter ismeretes harmadik rendelete is megjelent, a kérdés még bonyolultabbá vált a törvény és alkotmány idevonatkozó rendelkezéseinek ellentétes magyarázatai miatt.

A kaoszából most itt a kivezető út: a Magyar Párt elnöki tanácsának megbízottai szóbeli tárgyalásokat folytattak a kormánnyal és ezeknek a megbeszéléseknek az az eredménye, hogy a magyarság a kormány kötelező ígéretéből végre hozzájut az alkotmányban biztosított választói jogának tényleges gyakorlásához.

A Magyar Párt elnöki tanácsának megbízásából Beogradban megjelentek dr. Gräber László, dr. Cselle János és dr. Dák Leó az elnöki tanács tagjai és beható tárgyalásokat folytattak az illetékes kormánykörökkel. A Magyar Párt negyedik megbízottja, dr. Várady Imre a bánági Magyar Párt elnöke tartós akadályoztatása miatt nem vehetett részt a tanácskozásokon. Ezek a megbeszélések, amelyek elsősorban arra a kérdésre vonatkoztak, hogy milyen intézkedésekkel fogja a kormány alárendelt hatóságai útján a magyarság legszélesebb tömegeit a választói névjegyzékekbe felvételni, szombaton délután fejeződtek be, még pedig kielégítő eredménnyel.

Erről tanuskodik az a hivatalos közlés, amelyet a Magyar Párt részéről bocsátottak ki és amely a következőképpen hangzik:

A vajdasági közigazgatási hatóságok részéről a magyarok választójoga tekintetében megnyilatkozó különböző ellentétek, a törvénnyel ellentéző és a magyarokra nézve sérelmes felfogás arra indította a Magyar Párt elnökségét, hogy a királyi kormánynál a magyarok választójoga érdekében közbenjárjon.

A Magyar Párt kiküldöttjei a kormány részéről biztosítékot nyerték

arra nézve, hogy a választói névjegyzékek kiigazítása január 30-ig hivatalból meg fog történni, hogy ez alkalommal hivatalból is minden kérvényezés nélkül felveszik a névjegyzékbe azokat a nemszláv állampolgárokat, akiket az alkotmány 70. és 71. szakasza értelmében a választójog megillet, opciós jogokkal nem éltek és a választói névjegyzékbe felvéve nem voltak, továbbá, hogy a március 18-án megtartandó választást ennek a névjegyzéknek az alapján fogják megjelteni.

A királyi kormány kijelentette azt is, hogy ennek a rendeletnek mindenütt és mindenkiel szemben érvényt fog szerezni, valamint érvényt fog szerezni annak a rendeletnek is, amelyet a választások szabadsága tekintetében már kiadott.

A Magyar Párt elnöki tanácsa el van határozva arra, hogy a hatóságoknak minden ezzel ellenkező intézkedése ellenében a legerősebben fog eljárni.

A Magyar Párt akciójának érdekessége abban nyilvánul meg, hogy a választó névjegyzékek kiigazítása és magyarságnak a márciusi választásokon való részvétele között közfelfogható junktim van, vagyis: a megállapodások értelmében a magyarok felvétele által most kiigazításra kerülő névjegyzékekben szereplők részt vesznek a választásokon.

A helyzet, amely különösen az utóbbi napokban egészen bonyolult volt ebben a kérdésben, most már teljesen tisztázottnak látszik és minden attól függ, hogy a helyi hatóságok hogyan és miképpen hajtják majd végre a kormánynak ebben az ügyben kibocsátandó új rendelkezéseit és hogy a kormány a gyakorlatban fog-e kellő eréllyel, kellő szigorussággal érvényt szerezni a Magyar Párt elnöki tanácsának megbízottai előtt hangoztatott elhatározásának.

A Magyar Párt megbízásából dr. Gräber László a Bánági Magyar Párt társelnöke csütörtökön további megbeszéléseket folytat a belügyminiszteriumban, amikor is a részletkérdéseket fogják letárgyalni.

A Magyar Párt vezetősége részéről azt a felvilágosítást adták, hogy az új helyzet következtében szükségletlenül vált, hogy a magyar nemzetiségű állampolgárok akár egyénenként, akár tömegesen kérelmezzék a választói névjegyzékekbe való felvételüket, mert a felvétel mindenütt hivatalból és en bloc a legrövidebb időn belül megtörténik.

lát, ezért elhatározták, hogy a hadügyminiszterhez fordul felvilágosításért. A hadügyminisztertől azt fogják megkérdezni, hogy katonai okok tették-e szükségessé a váratlan behívásokat vagy pedig csak a párt választási agitációját akarják ezzel megakadályozni.

Még mindig a muzulmánok

Beogradból jelentik: A muzulmánok helyzete a kormánnyal szemben még mindig meglehetősen zavaros. Szombaton a muzulmánok designált miniszterei felkeresték Pasicics miniszterelnököt, a végleges megállapodás azonban ekkor sem jött létre.

A Bács megyei Napló munkatársának alkalma volt a muzulmán klub egyik vezető tagjával beszélgetést folytatni, akitől megtudták, hogy a párt kabinjában belül heves ellenzéke volt a kormánnyal való kooperálásnak. Különösen Sérics Achmed, a designált tárcanélküli miniszter és Korkut Sahib ellenézték ezt. Hogy a klub mégis másképp határozott, annak főleg két oka volt. Az egyik az, hogy a Spaho-csoporttal szemben a kormányhatalom birtokában eredményesebben gondolkodni lehetett. A másik, a fontosabb az, hogy ilyen módon beválthatnak választójogi jogukat még a múlt választásokon tett ígéreteiket a földválság megfizetéséről, ami erős agitációs

eszközzé válhatna a kezükben. Azt reméli az ellenzék, hogy meg fogja nyerni a többséget.

A földművespárt elszakadt csoportjai közül a balszárny, az Avramovics-Komadivics-csoport esélyei növekednek napról-napra. Ez a csoport különösen Dalmáciában és Szerbiában vár nagyobb eredményeket. Boszniában eddig úgy látszik, a jobbszárnyak vannak nagyobb esélyei, de a balszárny is erősen készülődik az ottani térfoglalásra. Mint értesülünk, Komandivics lapot is alapít Banjalukán, melynek szerkesztőjeül sikerült megnyernie a beogradi »Epocha« volt szerkesztőjét, Risztovicsot. Ugyanitt a radikálpárt már meg is indította a maga lapját »Krajinski Glasnik« címen.

A szociálisták választási agitációja

Beogradból jelentik: Az egyesült szociálistapárt is megkezdte választási agitációját, főleg Szerbia területén. A párt önálló listát fog felállítani Beogradban, Beograd környékén, a Drina menti, valjevi, uzsice, moravai, timoki, szkopljai, szmederevi és kragujeváci kerületekben. Szerbia és Délserbia egyéb kerületeiben, mivel amugy sincsenek esélyeik, nem állítanak jelölteket.

A parlamenti klub vezére, Divac Nedeljko karácsonykor Valjevoba utazott propaganda körútra, ahol ő lesz a listavezető. Ugyancsak ő lesz a becskeréki kerület szocialista listavezetője is. A párt balszárnyának vezére, Lapcevic Dragisa nem fog fellépni, viszont Topalovic Zsivko és Kosanin Nedeljko fellépnek, valószínűleg Beogradban.

Nincs pénze a kormánynak

Szabotál a pénzügyi bizottság

A parlament feloszlata óta a kormány állandó pénzzavarokkal küzd. Különösen megnehezíti a helyzetet, hogy a régi parlament pénzügyi bizottsága, amely illetékes volna költségvetésszerű és rendkívüli hitelek megszavazására, nem dolgozik. Pedig a pénzügyminiszter külső és belső kölcsönöket is akar felvenni.

A pénzügyi bizottságban a radikálisok kisebbségben vannak és az ellenzéki elnökség nem is akarja összehívni az ülést. Az elnök, Velykovic Voja, vidéki agitáción van és az alelnökök a pénzügyminiszter felszólítására dacára vonakodnak a bizottságot összehívni, arra is hivatkozva, hogy a képviselők távol vannak.

A miniszter a renitenskedő bizottsággal szemben érdekes represszáliával élt: megtiltotta a képviselői napidijak kiutalását azzal az indoklással, hogy napidij csak dolgozó képviselőknek jár. A képviselők ezt jogtalan beavatkozásnak minősítik és a legfőbb állami számvevőszékhez foglalkozni fordultak.

Kiujultak az ellentétek a demokratapártban

Elégedetlenség a katonai behívások miatt — A muzulmánok tárgyalásai Pasiccsal — A novisadi radikálisok szakadása

A pravoszláv karácsony a beogradi politikai életbe is kis szünetet hozott. A parlamenti klubokban még a szokottnál is nagyobb csend uralkodik. A legélénkebb élet még a demokrata klubban tapasztalható. A demokratapárt körében még meglehetősen tisztázatlan a helyzet, különösen Pribicevic hűveinek Davidovics Ljuba a párt egyik legközelebbi ülésén, valószínűleg a csütörtöki főbizottsági plenáris ülésén, maga fogja szavá tenni ezt a kérdést és követelni fogja, hogy a párt elnöki presztízsét érintő támadások szűnjenek meg. Minthogy ugyanakkor a párt választási proklamációja felett is dönteni fognak, meglehetősen viharos újra van kilátás.

Politika és fegyvergyakorlat

Beogradból jelentik: A demokraták körében nagy elkeseredéssel tárgyalják, hogy híveik közül a napokban sokat váratlanul behívták föbbbheti fegyvergyakorlatra. Különösen a délszerbiai katonai hatóságok ellen sok a panasz, ahol a párt exponált híveit sorra behívják, sőt az is előfordult, hogy egy nemzetgyűlési képviselő is behívót kapott. Zagrebből hasonló híreket kap a klub, itt különösen a demokrata újságírókat vonultatták be. A képviselő klub ebben szándékosságot

Azok a névjegyzékek . . .

A választójogi küzdelem

A magyarság választójogi küzdelme, amely most a kormánnyal létrejött megegyezés eredményeképpen diadalmaskodott, a Vajdaság különböző helyein még mindig folyik és a rendeletek késedelmes megérkezése, valamint a választási törvénynek különbözőképpen való magyarázása folytán még mindig helyenkint más-más stádiumban van.

Mint Novisadról jelentik, ott szombaton délben zárták le a választói névjegyzékek összeírását. A névjegyzékek lezárásáig mintegy 2500—3500 választó kérte a névjegyzékbe való felvételét. A magyarok közül 2300 választó kérte a névjegyzékbe való felvételét, ezenkívül mintegy 800 zsidó, a többiek pedig németek és a névjegyzékből kimaradt jugoszlávok. A kiigazítás előtt a névjegyzéken 18159 választó szerepelt. Az egyes községek közül például Temerinben 2721 magyar választót vettek fel a listára, a többi községekben 5—600 magyart. Hozzászámítva a Novisadon most jelentkezett 2300 magyar választót, a községekben eddig még nem eszközölt kiigazítás nélkül is mintegy 6000 magyar választója lesz a novisad kerületnek, úgy, hogy a Magyar Párt itt is kedvező esélyekkel mehet a választásokba.

Becskerekéi jelentés szerint oda pénteken érkezett meg a belügy miniszterium legújabb rendelete, amely szerint a választói névjegyzékek január 31-ig egészítendőek ki és azokba a nemzeti kisebbségek is felveendőek. A rendelet még decemberben kelt és 18081—922. a száma. A rendeletet a miniszter megbízásából dr. Kovacevics írta alá.

A névjegyzékek kiigazítása alkalmával Becskereken felvették a magyar és német vasutasokat is, úgy, hogy most már a nemzetiiségekhez tartozó minden köztisztviselő benne van a választók névjegyzékében.

A szlovákok tervei

A vajdasági szlovákok vezetője nyilatkozik a pártjuk álláspontjáról

— Novisadi tudósítónktól —

A „Bacsmegyei Napló” munkatársa beszélgetést folytatott dr. Mlicsatek Lajossal a szlovák párt vezérével a szlovákoknak a választásokon követendő politikájáról amire vonatkozólag Mlicsatek dr. a következőket mondotta:

— A szlovák párt a Bácskában és Bánátban már teljesen megvan szervezve. Most voltunk köruton valamennyi olyan faluban, ahol szlovákok élnek és megállapítottuk, hogy Jugoszláviában 15—18.000 főre rug a szlovák választók száma.

— A párt a képviselők jelölését február 2-án Novisadon megtartandó országos kongresszuson fogja megejteni, de a párt nem lép fel önállóan. Ez erkölcsi és politikai lehetlenség volna, mert a szlovákok voltak az elsők, akik feltétel nélkül csatlakoztak az SHS. királysághoz már akkor, amikor még a szerb hadsereg nem volt a Vajdaságban. Az állam ezt honosította is azzal, hogy a szlováko-

kat mint államalkotó elemet elismerte és nekik a politikai jogokat megadta.

— Eddig még nem döntöttünk végleg a tekintetben, hogy melyik párttal fogunk kooperálni, de feltétlenül valamelyik szerb párttal fogunk együtt működni. Önálló politikai céljaink nincsenek, csak a szlovákok szociális és gazdasági

fejlődését akarjuk elősegíteni.

— Nem tekintjük magunkat kisebbségi pártnak és így szó sem lehet arról, hogy valamely kisebbségi párttal együttműködjünk. A választójogi tekintetében azonban nekünk is az a véleményünk, hogy minden állampolgárnak egyformán meg kell adni a választójogot, mert ez az állam legelemibb kötelessége.

Munkástőzsdét állítanak fel a Vajdaságban

Suboticán, Novisadon, Somborban, Becskereken és Vrsacon lesz munkástőzsde

A munkásbiztosító pénztárak most kapták meg a zagrebi központi igazgatóság útján a szociálpolitikai miniszterium rendeletét, az új munkástőzsdék felállításáról. A munkástőzsdék rövidesen megkezdik működésüket és ha az előkészületek addig sikerül befejezni, vagy február elsején már meg is kezdik a munkástőzsdék működésüket.

A munkástőzsde egyelőre a munkásbiztosító pénztár helyiségében fog működni, azonban teljesen független lesz a pénztártól. Fenntartásának költségeit a munkaadók között arányosan fogják megosztani.

A munkástőzsde hivatása az

ingyenes munkasközvetítés. A munkaadók a tőzsdén fogják bejelenteni munkásszükségletüket, valamint a munkanélküliek segélyt is fognak kapni a tőzsdétől. Ha a tőzsde vidéken helyez el egy munkást, az félárú jeggyel utazhat új munkahelyére. A munkástőzsde vezetősége 12 tagból áll, amelynek fele a munkaadók, fele pedig a munkások sorából kerül ki.

A szociálpolitikai miniszterium rendelete a Bácskát három, Bánátot pedig két kerületre osztja. A Bácskában Suboticán, Somborban és Novisadon, Bánátban pedig Becskereken és Vrsacon állítják fel az új modern munkástőzsdéket.

A biblia — és a két visum repertum

Két pár fülbevaló és egy karkötő a cserfa alatt
Adventisták a rendőrség előtt

Akkor monda Jákob ö házanépének és mindazoknak, kik vele valának: Hányjátok el az idegen isteneket, kik köztetek vannak és tisztítsátok meg magatokat és változtassátok el öltözeteket.

Átadák ezért Jákobnak mind az idegen isteneket, kik nálok valának és eladta azokat Jákob a cserfa alatt, mely Sekhem mellett vala. (Mózes I könyv 35. rész 2—4.)

„A biblia szavait követjük és a világgosság fegyverével harcolunk a sötétség vadállataival.”

Négy adventista jött el hozzánk a szavakkal panasztételre, három ember és egy nő, — bibliáolvasók, amint magukat nevezik, — és a sajtó nyilvánosságát kérték védőfegyverül, mert bántották az arany miatt őket, akik az aranyat megvették és eltávolították házukból.

Varga Jánosné ötvenkilenc éves születésű a főpanaszos, akinek erre a szerepre az az ökölyi véraláfutás ad jogcímet, amely a jobb szemé alatt „erőszakos külső beavatkozás” nyomait mutatja.

László Dezső az Angol Bibliatársaság suboticei bibliaterjesztője, az itteni adventisták írásmagyarázója az arcán visel „külsérelmi nyomokat”, a másik két panaszos pedig Varga János földműves és Szabados Béla kefégyári munkás, bibliás naivsággal és az emberszereteten való csatlódás belső sebével adják elő kis egyéni bajukat, mert nem tudják fölfogni, hogy a mai világban ártatlan bibliásokat még börtönbe vet-hessenek, amint övelük történt.

Az eset maga, — amint, a négy adventista szentírásbeli idézetekkel tarkított beszédéből megállapíthatjuk, — a következő:

Szerdán délben Krnjajszki detektív-csoportvezető egy titkosrendőrrel megjelent Varga Jánosné Vukovičeva-utca 31. szám alatt levő lakásán.

— Eppen a bibliát olvastuk az uram-mal, — mondja Vargáné, — amikor a detektív bejött és azt kérdezte:

— Maga az a Vargáné, — aki bibliát olvas?

— Mikor ráérek, — mondja Vargáné, — akkor olvasok.

— Hol vannak az aranyak, amiket eladtak? — kérdezte Krnjajszki.

Mikor nem tudott sem az asszony, sem az ura rejtett aranyakat előadni, a titkosrendőrök kijelentették, hogy mindkettőjüket letartóztatják. Bevitték őket a rendőrségre és ott Krnjajszki megkezdte kihallgatásukat. Először a kihallgatást és azután, — mivel ez eredménytelen maradt, — a vallatást.

Időközben házkutatást is tartottak Vargánéknál, ahol megtalálták az asszonynak leánykorából megőrzött néhány száz korona értékű aranytárgyait, amiket bevitték a rendőrségre.

László Dezső bibliaterjesztőt Agina-utca 94. szám alatt levő lakásán ugyanaznap délután 5 órakor tartóztatta le a detektív csoportvezető. Őt azonnal a 177. számú detektív-szobába vitték, ahol egy listát terjesztettek eléje holmi el-rejtett arany fülbevalókról, gyűrűkről, karperecekről és egyéb ékszerekről. Felszólították, mondja meg, hova rejtette őket.

— Nekem ezekre a piszkos, vérrel és vassal szerzett aranyakra szükségem nincs, — válaszolta László, mire nála is a vallatás eszközeihez nyulnak.

Csütörtökön reggel Szabados Béla kefégyári munkást tartóztatták le, aki szintén tagja a suboticei adventista szektának. Ő bevallotta, hogy igenis rejtett el aranyat, két pár kis fülbevalót és egy kis arany karperecet, kis lányainak ékszereit, mert a biblia szavai szerint „elhányta az idegen isteneket” és miként Jákob, eladta azokat a cserfa alatt. Az öt kis ékszert még aznap délután Szabados utmutatása alapján a detektívek kidták a suboticei városi erdőben egy cserfa tövéből.

Csak csütörtökön délután került az ügy Miladinovics Szlobodán bűnügyi rendőrkapitány elé.

— Mit csináltak magával? — kérdezte Miladinovics kapitány a veresarcu Vargánétól.

Miladinovics kapitány megállapította, hogy delictum nem forog fönn és elrendelte a négy letartóztatott adventista

azonnali szabadonbocsátását. A lefoglalt aranytárgyakat visszaadták tulajdonosaiknak, akik ezután bizonyára sietve eltávolították házukból ezeket az „idegen isteneket”, — amelyek miatt egy napot töltöttek ártatlanul a börtönben.

A fent közölték bizonyítására Varga Jánosné és László Dezső két vizum repertumot mutatott be. Az orvosi látleleteket dr. Csovic József hatósági orvos állította ki és ezek szerint Varga Jánosné az arcán és az altestén szenvedett gummibottól származó és nyolc napon túl gyógyuló sérüléseket, míg László Dezsőnek az arcán voltak négy napon belül gyógyuló ugyancsak gummibottól eredő sérülések.

Az adventisták a biblia parancsára hivatkozva kijelentették, hogy nem tesznek bántalmazójuk ellen feljelentést, hanem a nyilvánosság fegyverét fordítják ellenük.

Kétségtelen, hogy nem is lesz ezután szükség feljelentésre, mert a törvény értelmében a személyes szabadság megsértése, hivatalos hatalommal való visszaélés és súlyos testi sértés hivatalból üldözendő bűncselekmény.

A pápai nuncius Becskereken

Résztvett a most megalakult Ady-társaság ünnepélyén

A Becskereken időző pápai nuncius tiszteletére nagy ünnepélyeket rendeztek. Szombaton reggel kilenc órakor főpapi mise volt, amelyet a hitközség jubiláris közgyűlése követett. Ezután a nuncius visszaadta a hatóságok látogatásait.

Este fél hét órakor a zárda nagytermében Müllernek a Három szent királyok című nagyszabású oratóriumát mutatták be, amelynek szinpadai részét Juhász Ferenc szerkesztő zenei részét Weininger József karnagy rendezte. A nuncius úgy a fogadtatást, mint a lelkes és impozáns ünnepeltetést meleg szavakkal megköszönte és megelégedését fejezte ki a hatóságok és a papság előtt.

Vasárnap reggel nyolc órakor a bérmálás szentségét osztotta ki — Pellegrinetti pápai nuncius. Este hat órakor az alakulás alatt álló Ady-társaság első zenetörténeti előadásán vett részt a nuncius. Holnap ismét bérmálás lesz, most a leányok részére, kedden pedig a pápai nuncius elhagyja Becskereket.

Az osztrák szocialisták támadása a magyar kormányzat ellen

Bécsből jelentik: Seipel-kancellár budapesti utjával kapcsolatban az osztrák szocialisták kívánságára összehívták a külügyi bizottságot, amelynek ülésén Seipel kijelentette, hogy magyarországi utazásának az a célja, hogy ugyanolyan szerződést kössön Ausztria Magyarországgal, mint amilyent a múlt évben Laniban Csehszlovákiával kötött. A kancellár szükségesnek tartja a határforgalomnak és más fontos kérdésnek kérdésnek sürgős szabályozását és a Magyarországgal való barátságos viszony helyreállítását.

A szocialisták közül dr. Bauer Ottó éles támadást intézett Seipel kancellár és a mai magyar kormányzati rendszer ellen. Bauer kijelentette, hogy a mai Magyarországgal sem az antant-államoknak, sem Ausztriának nem szabad felvenni a barátságos érintkezést, mindaddig, amíg a magyar kormányzati rendszer nem változik meg.

A szocialisták támadást intéztek Seipel kancellár ellen azért is, mert a német köztársasági elnökhöz inté-

zett újvívi üdvözlő táviratának szövegét nagyon tartózkodónak és hangját hidegnek tartják. A szociálisták rámutattak arra, hogy ilyen körülmények között lehetetlen a Németországhoz való csatlakozást keresztül vinni.

Vitriolos dráma a mozi előtt

Szombaton este 6 órakor a Liffa-mozi előtt az utcán izgalmas vitriol-dráma játszódott le. Bukvity János III. körű rendőrbiztos, nyolc tagból álló családjával a moziban volt. Amikor vége volt az előadásnak és a rendőrbiztos nyolc gyermekével távozott a moziból, az utcán, a Horvátky-féle ház előtt a tőle különváltan élő felesége, aki lesett rá, — előugrott és egy fazékból maró folyadékot öntött a férjére, aki a jobb arcán súlyos égési sebeket szenvedett.

A maró folyadék majdnem minden gyereket többé-kevésbé érte és valamennyin égési sebeket okozott. Legsúlyosabban a legnagyobbik leány sérült meg.

A merénylet színhelyén nagy néptömeg gyűlt össze, közben a mentők is megérkeztek és a sérülteket bevitték a Horvátky-féle házba, ahol bekötötték sebeiket és Bukvity biztost és a nyolc gyermeket beszállították a kórházba.

Ott valamennyinek sérüléseit tüzetes orvosi vizsgálat alá vették és miután megállapították, hogy a gyermekek sérülése nem súlyos, azokat hazabocsajtották, Bukvity azonban, — akinek jobb arcát teljesen leégette a maró folyadék és a szeme is veszélyeztetve van — kórházi ápolásban tartották.

A merénylő asszony önként jelentkezett a rendőrségen és azt mondta, hogy bosszúból követte el tettét, mert a férje különválva élt tőle. Az asszonyt letartóztatták.

Felcserélik

a vasuti személyzetet a forgalom javítása érdekében

Beogradból jelentik: A Tribuna munkatársa ebszélgetést folytatott Jankovics Velizar közlekedésügyi miniszterrel, aki kijelentette, hogy a minisztérium főgondja a vasutak helyreállítása, amihez több milliárd szükséges, de ennek ellenére is reméli, hogy ez rövidesen sikerülni fog a forgalmat megjavítani. A közlekedésügyi minisztérium ezenkívül új vasutvonalak építését is tervezi.

A jóvátételi szállítmányokra vonatkozólag kijelentette Jankovics miniszter, hogy azok pontosan érkeznek és eddig mintegy 10.000 vagon és 400 mozdonyt kapott az S. H. S. királyság. A szénellátás terén azonban nehézségek mutatkoznak, mivel a vasutak napi szénszükséglete 450 vagon, amit nagyrészt hazai szénbányákból fedeznek, csak kis részt szolgáltat a pécsi és tverniki bánya.

A magyar és német nemzetiségű személyzet — mondotta a miniszter — nagyrészt önként elhagyta állását, s ma nagyrészt nemzeti elemek teszik a szolgálatot. Ezt csak a vezetőállásokban nem sikerült még elérni.

A vasutigazgatóságok közül — mondotta a miniszter — legjobban működik a sarajevói, ezután jön a beogradi, a suboticei harmadik s a zagrebi negyedik helyen áll. Az a terve, hogy a szolgálat megjavítása érdekében az egyes igazgatóságok forgalmi és hivatali személyzetét kölcsönösen felcserélik.

A vasuti forgalom pontossága érdekében a vasuti személyzetnek külön prémiumokat adnak jutalmul, ha a vonatok menetrendszerűen indulnak és érkeznek. Mindehhez, mondotta a miniszter, — a pénzügyi és a kereskedelmi miniszter harmonikus együttműködése szükséges.

Január közepén szállják meg a Ruhr-vidéket a franciák

Az angol delegáció elhagyta Páris

Párisból jelentik: A párisi konferencia feloszlott és az angol delegáció Bonar Law vezetésével már el is utazott Párisból. Poincaré a pályaúdváron személyesen bucsuzott el az angol miniszterelnöktől, akivel egész a vonat indulásáig barátságos eszmecsere folytatótt. A bucsuzás alkalmával Bonar Law egész hangosan, úgy hogy a körülötte állók tisztán hallották, a következőket mondotta Poincarénak:

— Szívből kívánom, hogy az események az Ön politikáját igazolják! Az angol delegáció elutazása után Poincaré jelentést tett Millerand köztársasági elnöknek, majd tár-

gyalt az olasz delegációval, amelynek tagjai biztosították, hogy Olaszország továbbra is kitart Franciaország álláspontja mellett.

Poincaré miniszterelnök a párisi konferencia kudarca következtében elhatározta, hogy azonnal él az így nyert cselekvési szabadsággal. A francia kormány elsősorban a jóvátételi bizottság útján a német szénbányákra teszi rá a kezét. Poincaré megbizta Barthout, hogy ilyen érteimű javaslatát terjessze a jóvátételi bizottság elé. A Poincaré által kívánt Ruhr-vidék megszállása január közepére várható.

Rasin állapota válságos

A merénylő az anarchista-kommunista-párt tagja

A Rasin elleni merényletről Prágából még a következőket jelentik: Rasin dr. pénzügyminiszter a merénylet után nem vesztette el eszméletét, hanem gyors orvosi segélyt kért, majd a következőket mondotta:

— Ez a munka eredménye

Rasin sofförje kihallgatása alkalmával azt vallotta, hogy a pénzügyminisztert már régebben figyelmeztették az ellene készülő merényletre, azonban Rasin nem sokat törődött ezekkel a hírekkel, hanem sofförjének többször kijelentette, hogy ha félti az életét, úgy lépjen ki a szolgálatból.

Sopel Józsefről, Rasin merénylőjéről megállapították, hogy az anarchista-

kommunista párt tagja. A merénylő vallomásaiban kijelentette, hogy a pénzügyminiszterben a plutokrácia és a bankkapitalizmus képviselőjét látta és ezért akarta megölni.

Rasint vasárnap újból megoperálták, azonban a revolvergolyót még mindig nem sikerült eltávolítani, állapota válságos. Az orvosi kommuniké szerint, az esetben is, ha esetleg sikerül a pénzügyminiszter életét megmenteni, Rasin bna marad.

Prágában nagyon izgatott a hangulat és a cseh fascista-alkulatok tüntetésekre készülnek. A baloldali lapok szerkesztősegit a rendőrség őrzi.

HIREK

— A suboticei Népkör második Petőfi estélye. Szombaton, január 6-án este tartotta a suboticei Népkör második Petőfi estélyét a költő születésnapjának centennáriuma alkalmával. Az estélyt Szántó Róbert evangélikus lelkész költői lendületű beszéde nyitotta meg. Heumann Rózsa Petőfi dalokat énekelt művészién. Lányi Ernő ismert művészi zongorakísérete mellett. Fried László drámai erővel adott elő Petőfi verseket. Az iparos dalárda Lányi Ernő vezetésével több Petőfi dalt énekelt.

— A pénzügyminiszter Bellyén. Osijekről jelentik: Sztojadinovic Milan pénzügyminiszter az állami uradalom ellenőrzésére Bellyére utazott. Kriztján Antun, a lemondott igazgató, Osijeken várta a pénzügyminisztert, akivel együtt utazott a birtokra.

— Bírói áthelyezés. Becskerekéről jelentik, hogy Boschi Joo dr. törvényszéki bírót a suboticei törvényszékhez helyezték át.

— Főszolgabírói áthelyezés. Becskerekéről jelentik: Milimov Zeljko belacrkvai főszolgabíró központi szolgálatra rendelték be és egyúttal három hónapra szabadságot. Helyébe Lackov Dugomirt nevezték ki Belacrkvába főszolgabírónak.

— Az újságíró szindikátus ülése. A suboticei újságíró szindikátus vezetősége hétfőn, január 8-án délután 2 órakor ülést tart a Lloydban.

— Önállóan lép fel a Protics-párt Novisadon. Protics Sztoján itteni hívei végleg elhatározták, hogy a választásokon nem működnek együtt a hivatalos radikális párttal és külön listát állítanak fel. Hír sze-

rint a listavezető maga Protics Sztoján lesz, a többi jelöltek közül eddig Adamovics István, Hadzsi Koszta, Klčin Mita és Banica tanár nevei ismeretesek, a többiekre nézve még nincs meg a megállapodás. A párt tárgyalásokat fog kezdeni a nemzeti kisebbségi pártokkal is és tekintettel Proticsnak a nemzetiségiek választójoga körül szerzett érdemeire, azt hiszik, hogy sikerülni is fog megegyezést létrehozni.

— Bevonul az 1900—1902 korosztály. Becskerekéről jelentik: Vasárnap érkezett a becskereki kerületi katonai parancsnoksághoz a suboticei hadosztályparancsnokság rendelete, amely szerint 1900, 1901 és 1902. korosztály bevonulni tartozik, még pedig az 1900 és 1901. korosztályhoz tartozó nemslávok, az 1902-ös korosztályban pedig úgy a szláv, mint a többi hadköteles. Az első csoportban, a tüzérséghez és lovassághoz tartozók február 4-én tartoznak bevonulni. A többiek később, de még szintén február folyamán fognak bevonulni.

— Megtulladt kisgyermek. St.-Kanjizsáról jelentik: Kálmán István starakanizsai lakos, a feleségével Horgosra utazott. A lakásukon ott-hon hagyták két kis fiugyermeküket, akik közül az egyik másfél éves, a másik három éves volt. A szülők rázárták az ajtót a gyermekekre. A kályhában égett a tűz és egy székre helyezett szőnyegek ráestek a kályhára és meggyulladtak. A nagy füstben a másfél éves kis fiu megtulladt, míg a nagyobbik gyermeket sikerült idejében megmenteni.

(*) Dr. Müller Károly Henrik, a budapesti egyetemi orr- és gégeklínika v. orvosa és a beogradi állami kórház fül- és gégeosztályának négy éven át volt specialistája rendel orr-, száj-, torok és fülbetegeknek Beogradban Poenkareova utca 29 sz. alatt 11-től 1-ig és 3-től 5-ig. Távbeszélő 990.

— Újabb rablótámadások Novisad határában. A Futtak és Novisad közötti országuton szombaton reggel 9 óra körül a Novisad melletti erdőből egy ismeretlen egyén a Novisadra igyekvő asszonyokat megtámadta és tőlük pénzt követelt. Két asszonynak sikerült bántatlanul megmenekülnie, akiknek feljelentésére a novisadi rendőrség széleskörű nyomozást indított és sikerült is még szombaton a tettest elfogni.

— Minden három órában egy vasuti szerencsétlenség. A vasuti szerencsétlenségek terén Európa összes vonalai közt alighanem a C. F. R., a román államvasut vezet. A román vasuti vezérigazgatóság hivatalos megállapítása szerint az elmúlt négy évben majdnem 12.000 vasuti szerencsétlenség, tehát naponta átlag nyolc összeütközés és kisiklás történt, vagyis minden három órában volt vasuti karambol. A hivatalos megállapítás szerint a szerencsétlenségekért kizárólag a forgalmi személyzetet terheli a felelősség.

— Árva gyermekek segélyezése. Bezdánból jelentik: A bezdáni kat. magyar Népkör nemes emberbaráti akciót indított árva gyermekek segélyezésére, amelynek eredményeként 9 teljesen árva, 58 félig árva szegény gyermeket és 23 szegénysorsu gyermeket láttak el téli ruhával. A részben gyűjtés, részben önkéntes adományok és egy műsoros estély jövedelméből hervült 110.000 koronából 90 gyermeket ruháztak föl. A nemes akció sikere körül leg-többet fáradoztak a kör elnökei, Fica István és Szalai István, továbbá Ligeti Győzőné, Duff Istvánné, Horn Rózsika és Gizike, Keller Juliska és Oberreiter Mancika.

— Angol kölcsön Romániának. Bukarestből jelentik: Antonescu Victor román követ egy konzorciummal, melynek élén Zaharov Vasil áll, a hétmilliárd angol fontos kölcsön felvételéről tárgyal. A kölcsönből ötmillió font értéket vasuti és hadianyagban kapna meg Románia, a többi kétmilliót készpénzben. Bratianu pénzügyminiszter ezzel szemben négymillió fontot akar készpénzben és csak hárommillió font értékű anyagot akar felvenni.

— A kommunisták a szabadkőművesség ellen. Moszkvából jelentik: A kommunista kongresszuson Trockij éles támadást intézett a szabadkőművesség ellen. Kijelentette, hogy a szabadkőművesség »a proletárság leginámisabb becsapása egy liberális alluőrökkel bíró burzsoázia által.« A kongresszus elhatározta, hogy az összes kommunistáknak ki kell lépniük a szabadkőműves páholyokból, különben a pártból kizárják őket. Trockij kijelentette, hogy ez a határozat üdvös válságot fog előidézni a nyugati kommunista pártok kebelében a »alkalmas arra, hogy a pártot megtisztítsa az amatőröktől és dilettánsoktól.«

Hol lehet leszen és jól étkezni? A Fierst-ételemben. 1600 koronától van abonamta.

Egy tökéletes fotográfia a legszebb karácsonyi mandék Reményi fényképszalonjából.

Mindenkinél többet fizet brilliánsért, aranyért és ezüstért Blaha és Nyilas Subotica, Pašiceva-ulica, edénypiac.

(*) Roth Olga kozmetikai intézetében Kr. Alexandrova-ulica 21. szám alatt, az Angol-Magyar Bank palotájában, félemeleten, modern szépségápolás, arcbárámlasztás, alkalmatlan hajszálak, pattanások, szemölcsök, szeplők, májfoltok végleges eltávolítása. Kaphatók saját készítményű, kiváló hatású kenőcsök, puderek, gyógyszappanok, arcfehéritő és szeplőkencsők stb. 2807

— **A kereskedők és iparosok szervezkedése.** Becskerekéről jelentik: A bánáti kereskedelmi iparkamara vasárnap foglalkozott a novisadi kereskedők, gyárosok és iparosok átiratával, amely szerint a kereskedők a választásokon azt a pártot fogják támogatni, amely a közgazdasági érdekeket a legjobban képviseli. A bánáti kereskedők és iparosok legközelebbi nagygyűlést hívják össze, amelyen a támogatandó pártban fognak megállapodni.

— **A magyar Bácsmegeye.** A János-halmi Újság közli Balku Gyulának a magyar Bácsmegeye főispánjának nyilatkozatát jövő terveiről. A főispán elmondja, hogy azon fáradozik, hogy Baján megalakuljon a tervbevett cukorgyár, Jánoshalma és Baja között kiépüljön a gazdasági vasút, ezenkívül a Halas-Jánoshalma-Bajai műút építésének befejezése és az új vármegyeház felépítése a legfontosabb programja ez év munkásságának.

— **A subotikai Amatőr sportegylet kabaréja.** A subotikai Amatőr sportegylet január 27-én a Bárány Szálló termeiben kabarét rendez táncal egybekötvé.

— **Utcai verekedés.** Vasárnap délelben Pfister Gusztáv Gajeva utca 12-ik szám alatti lakos családjával ebédelniült, amikor felriadva hallották, hogy a földszintes ház ablakait az utcáról sorra beverik. Kinéztek és látták, hogy 5—6 részeg fiatalember, téglákkal veri be az ablakokat. A házigazda felkelt az ebédjéért és indult kifelé, hogy az ablakverők további rombolását megakadályozza. Négy fia utána ment. Amidőn Pfister az utcára ért, a duhaj, részeg legények nekiestek és megtámadták. Az egyik, aki a leghangosabb volt közt, kést rántott és Pfisternek az oldalába szurta az 5 és 6-ik borda között. Pfister fiai apjuk védelmére siettek és rávetették magukat a támadókra, akik erre megfutamodtak, csak Ilkovic Kálmán 20 éves, VI-ik körű lakos, aki Pfistert megszurta, sikerült elfogni. A szurkáló legény maga is megsérült a fején és így nem bír elmenekülni. A helyszínére hívták mentők úgy Pfeifert, mint Ilkovicot az első segélyben részesítették és Ilkovicot a kórházba szállították. Pfister házi kezelésben maradt.

— **A szövettolvajok.** Becskerekéről jelentik: Sztan Simon és Sztan József konáki földművesek a múlt év július 30-án Beck Mihály kereskedőtől 1700 dinár értékű szövetet loptak el. Nemrégiben elfogták mindkettőjüket. A becskeréki törvényszék szombaton ítélt kezdett felettük és Sztan Simont 2 évi és 4 hónapi, Sztan Józsefet 1 évi börtönrre ítélte.

— **Elfogott tolvaj.** Becskerekéről jelentik: Gadovics Milos 30 éves opovai születésű és illetőségű lakos a múlt hónapban Becskerekre utazott, ahol összeismerkedett Rozsuj Szvetozár nevű állás nélküli emberrel, aki alkalmas pillanatban ellopta 2000 dinárt tartalmazó pénztárcáját. Rozsujt a rendőrség a minap elfogta. Kihallgatása után átadták az ügyészségnek.

Majd a Vicza. Szombaton, január 6-án este került felújításra a Müpartolók Köre előadásában »Majd a Vicza« című vígjáték. A szereplők közül Zozó (Pietschné), Vicza (Farkas Teri), Árpád (Nagy József), elsőrendű produkáltak. Lincoln és Salavary kettős szerepét Szabó Marci kreálta a műkedvelésen felülemelkedő kiválósággal. A rendezés Pietsch Ferencné kiválóságát dicséri. A közönség a színházat teljesen megtöltötte.

— **A magyar nyelvű aktivista irodalom.** Heumann Mór könyvkereskedésében kapható.

Sjednjenje Krečane D. D. Zagreb. Bogovičeva ul. 3. Modern mézsművek Očuran és Novimarcoban. Havi termelés 150 vagon elsőrendű darabos méz.

Egy jó óra: ez nagyon sok ember hő óhaja, mert azt mindenki tudja, hogy milyen kellemetlen, ha valaki a pontos idő felől nincs tisztában. H. Suttner, a világhírű óráscég, Ljubljana 976 éppen annak köszönheti jó hírét, hogy már szinte átment a köztudatba, hogy a Suttner-órák megbízható, pontos és tartós, jó szerkezettel vannak ellátva. Aki Suttnernél vesz órát, bizonyos lehet abban, hogy a lehető legjobb szerkezetű órája van. Megkíméli minden javítást s az ezzel járó bosszúságot. A Suttner-cég nagy árjegyzéke gazdag választékot nyújt mindennemű ezüst-, arany- és egyéb használati cikkekben.

(*) **Dr. Vécsei Jenő** orvosi rendelője nemi betegek részére. Rendel délelőtt 7—9-ig. Délután 2-től fél 4-ig és 5—7-ig. Lakás: Cyrillmetoda-tér 12. I. emelet, Vojnich Piroška-féle ház.

Dr. Kosztolányi Árpád orvos rendel Wilsonova-utca 34. szám alatt (a polg.-iskola mellett) csecsemő- és gyermekbetegek délelőtt 8—10-ig, bőr- és nemi-betegeknek délután 3—6-ig. (Salvarsan-oltások vérbajásoknak.)

Értesítés. **Dr. Herman Károly** rendelése belbetegek részére Rudics-u. 2. Telefon 734. Rendelés d. e. 8—11, d. u. 2—5-ig. Modernül felszerelt röntgenlaboratórium. Átvilágítások, felvételek, terápia.

Dr. Mezey István orvosi rendelőjét megnyitotta. Belgyógyászati rendelés. Férfi és női nemi betegségek modern gyógykezelése. Rendel: d. e. 8—11, és d. u. 3—5-ig. Subotica, Cara Dušana-ut. 6. (Vass Ádámmal szemben.) Telefon: 695.

Dr. Andrejevics Andra fogászati specialista fogorvosi és technikai műtermét egyévi berlini és bécsi tanulmány után megnyitotta és minden fogászati munkát a legmodernebb kivitelben teljesít. Fogászati laboratóriumában a technikai munkákat fogorvosok részére is Alesch ur, a bécsi fogászati egyetemi klinika volt főnöke végzi. Rendel d. e. 9—12 és d. u. 2—5-ig Kralja Petra Park 7. számú házban az emeleten (volt Reichl-palota). Telefon 4—52.

Székrekedés. A budapesti jobbparti közkórházakban szerzett orvosi tapasztalatok igazolják, hogy a Ferenc József keserűvíz gyomorhajok, emésztési zavarok, fejfájás és szédülés esetében is kitűnő szolgálatot tesz.

SPORT

A SAND tisztújító közgyűlése. Vasárnap délelőtt 10 órakor tartotta a SAND rendes évi közgyűlést a Narod kávéház külön termében, Benis alelnök elnöklétével. A pénztári és szertári jelentés előterjesztése kapcsán éles kritika hangzott el a régi vezetőség ellen, a közgyűlés azonban végül megadta a felmentvényt a régi tisztikarnak. Az új tisztikar névsorában annyiban esett változás, hogy Delics másod-alelnök helyett Spitzer Jenőt, Hecht pénztáros helyett Spitzer Ferencet és Berger helyett Mezey Istvánt választották meg.

A SAND csokoládé délutánja a Salome-barban ma délután lesz 4 óra kezdettel. A nívós műsor keretében felépnek: Szabó Márton színész és neje Farkas Terus, Torgyánszki Iván a Városi színház tagja, Boby-Hopp stepp táncművész és Fried László, ki Petőfi »Apostolának« legszebb részletét fogja szavalni. Előadás után tánc.

Sand-Sloga 1:0. (Tréningmérkőzés.) A két csapat tréningjellegű mérkőzését a második félidő elején félbeszakították, miután a bíró, a közönség és a játékosok nem tudtak megegyezni egy összezapásból származó, vitás kérdésen. A mérkőzés különben minden komolyságnélkül indult, bár mindkét fél meglehetősen komplett csapattal állt föl. A Sandban ez alkalommal szerenelt először Tojás (Obecse), aki a jobb-szélen erős talentumos játékosnak mutatkozott be. A mérkőzés helyenkint erős, sőt durva módon folyt le. A Sand góliját Haraszi rugta.

Viseljen sok előnye miatt **PALMA**

LIFE BIODSKOP

Siessen jegyeket biztosítani a HINDU SIREMLÉKHEZ!

VALÓDI CLUB PAPIR VALÓDI

Gyári lerakata és felárusítója **BEDŐ TRAFIK SUBOTICA**

Legolcsóbb árak. Szállítás vidékre is utánvétellel illetőleg a pénz előzetes beküldése ellenében.

Apróhirdetések

Butorozott lakás szoba, kon ha, szép fűszakra, ágynemű nélkül azonnal kiadó. Érdeklődni Deutsch féle celluloid gyárban Pašičeva u. 8. 121

Butorozott szobát keres egy patikus fu díszobába csak ide viz használatát, fizet 600 dinárt. Érdeklődni lehet a városi gyógyszerárban Karadjordjev trg. 120

Deutsche Stunden gibt Lehrer billiger. Posters-tante Subotica v. Kakow. 61

Pöstyénbe nem lehet utaznia, ha reumátit, ischiásit gyógyítani akarja, mert eredeti pöstyéni iszapot kaphat az illés-gyógy-szertárban, főpostával szemben. 59

Jóforgalmu úszerezlet be rendezéssel eladó, lakás a házban. Cim a kiadóban.

Fifi Krem és kölni viz

készíti

PINTÉR FERENC SZENT JÓZSEF

gyógyszertár a nagytemplom me lett. Subotica. 663

„Nea” Crem

a legjobb arcpótló szer

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

SUBOTICA, VÁROSHÁZA. 593

A leghasznosabb és legalkalmasabb ajándék

az amerikai Singer-varrógép

családok részére, valamint ipari és gyári célokra

Eladás havi és heti részletfizetésre (24 hó alatt)

Raktáron van

Singer

varrótü

Singer

olaj

Singer-varrógép Bourne & Co. New-York Subotica, Strosmajerova ulica 7.

Képviseletek: Sombor, Apatin, Odzsaci, Bezdán, Topola, Starakanizza Senta, Ada. Központi képviselet az S. H. S. királyság részére: Zagreb Maruličeva ul. 5. Képviselet minden nagyobb városban. 8781

Kovácsszén

minősége az OSTRU-KARWINT szénnek felel meg, állandóan kapható waggontételekben is

Deutsch Károly

fa- és szénnyagkereskedőnél PANCSEVO 8875